

objednal sám dlužník, dle nepopřené přednesu se zbavoval svého majetku, proto bylo podezření, že finguje převod, že je tomu tak i u auta, které dříve neslo jeho jméno a na jeho jméno bylo u politického úřadu hlášeno, bylo ho používáno k rozvážení cukrovinek v obchodě, který dříve patřil dlužníku a nikoli žalobkyni a auto bylo také opětovně pro dluhy dlužníkovy zabaveno. Teprve později hlásila se i žalobkyně k autu, bylo i pro její dluhy zabaveno a během sporné exekuce hlásila se k němu i nová družka dlužníková; žalobkyně udala Dru L., že auto nepatří ani jí ani dlužníku a odepřela dáti bližší informace, netvrdila při zájmu, že jí patří nějaká práva užívací. Za takových okolností nelze vytýkati žalované, že trvala na zabavení auta, ani že jí musilo napadnouti, že nejde o auto dlužníkovy a že tím porušuje užívací práva žalobkynina. Proto netřeba ani řešiti otázku, zda auto skutečně přešlo do vlastnictví žalobkynina, měla-li na něm práva užívací skutečně či stalo-li se tak na oko nebo způsobem, kterému by mohla žalovaná odporovati dle zákona odpůřčího.

Co se pak týče způsobu provedení exekuce, že totiž auto bylo zabaveno přes to, že nebylo v detenci dlužníkově, nelze tento způsob žalované přičítati za vinu. Z toho důvodu, že v tomto směru nejde o zavinění žalované, netřeba ani řešiti otázku, zda právem odvolací soud pokládal šofera, který nebránil zabavení auta, za detentora či za držitele a řídil-li tento šofer auto ve službách žalobkyně či dlužníka a detenci vykonával jen jejich jménem.

Není-li tu tedy viny žalované, netřeba ani uvažovati o tom, zda žalobkyně si sama nezpůsobila či nespolutpůsobila škodu, kterou nyní vymáhá, tím, že si dle § 68 ex. ř. nestěžovala. Okolnost, že žalovaná převzala vůči výkonnému orgánu risiko za to, že exekuci provede, nemá významu, ježto rozhodnutí soudního orgánu na takovém zjištění spočívat nemůže.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 4. února 1925
Rv. I. 1892/24-1.)

K—

Pro žaloby o pensijní nároky železničních zaměstnancův uvedených v §u 2 až 8 nař. vlády rep. čsl. ze dne 29. prosince 1921 čís. 506 sb. z. a n., tedy proti společenskému pensijnímu ústavu (§ 4), proti pensijnímu fondu státních drah (§ 7) a proti schváleným pensijním

zařizováním soukromých drah (§ 8) je příslušný rozhodčí soud zemské úřadovny II. Všeobecného pojišťovacího ústavu v Brně.

V rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 15. ledna 1924 č. j. Rv II 498-23/I, uveřejněném ve Sb. n. s. čís. 3396, byla vyslovena přípustnost pořadu práva pro pensijní nároky zaměstnanců státních drah, již nejsou státními zaměstnanci ve smyslu organ. statutu pro železniční správu.

V rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 27. ledna 1925, č. j. R I 68/25-I vysloven názor, že o zaopatřovacích nárocích zřizenců státem převzaté buštěhradské dráhy rozhoduje příslušný rozhodčí soud zemské úřadovny II. Všeobecného pensijního ústavu v Brně.

Vzhledem k tomu nařídil první prezident Nejvyššího soudu, aby tato sporná otázka byla předložena plenárnímu senátu k rozhodnutí.

Plenární senát rozhodl se pro stanovení shora uvedené právní věty a to z těchto důvodů:

Když bylo upravováno pensijní pojištění zákonem ze dne 5. února 1920 čís. 89 Sb. z. a n., bylo v §u 2a) výslovně stanoveno, že pensijní pojištění zaměstnanců drah, sloužících veřejné dopravě, a jich pomocných ústavů upraví ministr sociální péče v dohodě s ministrem železnic nařízením.

Nařízení to, opírající se výslovně o zmocnění §u 2a) zákona č. 89/20 Sb. z. a n., bylo vydáno jako nařízení vlády rep. čsl. ze dne 29. prosince 1921, čís. 506 Sb. z. a n. Odkávavši v §u 1 železniční zaměstnance tam zmíněné pod zákon čís. 89/20, upravuje pensijní pojištění železničních zaměstnanců v §u 2 výrazem »ostatní« zahrnutých, rozděluje je v kategorie §u 2 až 6, pak 7 a konečně 8 a to v pojištění dle zákona č. 89/20 Sb. z. a n. (§ 1), pojištění dle zvláštní úpravy tohoto nařízení (§ 2 až 6), pojištění zaměstnanců státních drah (§ 7) a pojištění vlastním pensijním zařízením soukromých drah (§ 8). Ohledně zaměstnanců státních drah ustanovuje § 7, že pojištění jich je opatřeno podle zvláštních předpisů pensijním fondem státních drah a že ustanovení §u 4 až 6 se na ně nevztahuje. Tyto §§ 4 až 6 upravují obsah organizace společenstevního pensijního ústavu a proto byla vy'oučena jich platnost pro zaměstnance státních drah, opatřených podle zvláštních předpisů pensijním fondem státních drah. Za to platí však i pro zaměstnance státních drah ustanovení §u 9 a sl. tohoto nařízení, jak patrně: 1) z doslovu §u 9, jenž stanoví, že pro pojištění podle §u 2 až 8 a tedy i pro po-

jištění §u 7, t. j. zaměstnance státních drah, platí obdobně vyjmenované tam předpisy zákona č. 89/20 Sb. z. a n. s uvedenými tam odchylkami a doplňky,

2) z citace §u 7: a) v §u 9 č. 2, kde se pensijní fond státních drah staví na roveň t. zv. náhradním ústavům zákona,

b) v §u 9 č. 7,

c) v §u 10 a

d) v §u 11 citujícím v odstavci druhém též § 9 čís. 7.

Nelze proto o tom pochybovati, že pro zaměstnance státních drah platí též odchylka předpisu §u 9 č. 8 t. nař., že pro žaloby podle obdoby §u 75, odst. 2 zákona je příslušný rozhodčí soud zemské úřadovny II. Všeobecného pensijního ústavu v Brně.

To odpovídá též účelu zákona. Zákon (č. 89/20 Sb. z. a n.) stanovil pro žaloby podle §u 75, odst. 2 výlučnou příslušnost příslušného rozhodčího soudu §u 76 a v §u 66 č. 3 stanovil tuto příslušnost §u 76 podmínkou existence tak zv. náhradních ústavů, § 66 č. 3 platí i pro zaměstnance státních drah dle §u 9 odst. a jeho doplňku čís. 2 nařízení. Je patrné, že zde zákon i nařízení postupují důsledně v otázce příslušnosti o rozhodování žalob podle obdoby §u 75, odst. 2 zák. a že v ustanovení to výslovně pojímá i zaměstnance státních drah. S tím souhlasí i motivy zákona. Podle důvodové zprávy k vládnímu návrhu zákona Nár. shrom. čsl. roku 1920, tisk. 2135, str. 27 a 35 vytýká si osnova mezi hlavními účely novelisace pensijního pojištění . . . 4) omezití do jisté míry dosavadní roztržštění pensijního pojištění a 5) upravití ochranu pojištěnců při změně nositelů pojištění, a v souhlase s tím na straně 35: . . . 4) sdružení všech nositelů pojištění, jež zůstanou zachovány, ve Svaz obdobný svazu nemocenských pokladen.

Podle těsnopisecké zprávy o 115. schůzi Nár. shrom. čsl. v Praze dne 5. února 1920, zprávy sociálně politického výboru o vládní osnově zákona o pensijním pojištění, tisk čís. 2305, pravil tehdy zpravodaj dr. Engliš (str. 3474 a 3475): »Další skupina poslední zlepšení záleží v tom, že náhradní ústavy a opatření byla zmenšena na počet nejmenší. Zpřísněny byly totiž podmínky pro další trvání náhradních ústavů, takže čekáme, že do jednoho roku nám nezůstane více než 30 náhradních ústavů. Náhradní ústavy ovšem činí jistou konkurenci pensijnímu ústavu, oslabují jej, a samy, jsouce izolovány, nejsou s to, aby plnily veškeré úkoly, jež čekají pensijní ústav. Jistě tane každému na mysli, že celé pensijní pojištění má splynouti v jeden společný ústav, který by pojišťoval netoliko pro případ pense,

invalidity, stáří, vdovské pense, ale také pro případ nezaměstnanosti, nemoci, všech úrazů atd. Tedy roztržštěné tyto náhradní ústavy budou nyní sloučeny v nucený svaz, jemuž připadne úkol společné inspekce, preventivní péče a jiných orgánů a činných úkolů pro náhradní pojištění«, a na str. 3476: »Ale bude jistě žádoucí, by celá soustava pensijního pojištění a jeho orgánů byla úplně přetvořena a sjednocena.« Patrná z toho snaha scelování a sjednocení organizace pensijního pojištění, která došla výrazu i v tom, že bylo postaráno i o koncentraci judikatury v jednotlivých zemských obvodech u zvláštních rozhodčích soudů, u železničních zaměstnanců — zaměstnanců státních drah nevyjímaje — o úplnou koncentraci judikatury u jediného zvláštního rozhodčího soudu v Brně.

Tím právní věta v čele uvedená je odůvodněna.

V Brně, dne 22. září 1925.

(Plenární rozhodnutí ze dne 22. září 1925, čís. pres. 363/25.)

Dr. B.

L I T E R Á R N Í Z P R Á V Y.

Ernest Bertrand: **Observations d'un directeur de prison belge sur le projet de code pénal tchécoslovaque.** Extrait de la Revue de droit pénal et de criminologie (Aout — septembre — octobre 1925). Str. 28. — 25°.

Kritika československé osnovy trestního zákona z pera zkušeného praktika výkonu trestu podává především rozbor trestního systému tohoto zákonodárského návrhu, vyslovuje se s hlediska dlouholeté praxe o možnosti a vhodnosti jeho uskutečnění. Příznivý celkem úsudek ředitele Bertranda, jenž vládne perem zkušeným a obratným, jest tím závažnější, že nelze autora (jenž se sám ne zcela neprávem nazývá neofohem) naprosto čítati mezi novotáře. Znamé je zejména jeho energické vystoupení proti t. zv. vězeňské reformě Vanderveldově v Belgii, jejímž je vytrvalým a důsledným odpůrcem (srov. Právník 1925 str. 349). To je patrné též na každé stránce této studie. Hned úvodem chválí úpravu podmínek trestnosti v československé osnově, definici přičetnosti, formy viny, pokus a zejména třídění trestných činů podle pohnutky, v němž spatřuje patrně vyvrcholení idee o dplaty: »Theorie pohnutky, která slaví triumf v osnově, je takřka protivným polem theorie ochrany společnosti.« — K tomu dlužno poznamenati, že toto mínění nebylo vysloveno po prvé, ačkoli kritérium pohnutky má současně